

Sygn. akt II PK 291/11

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 28 czerwca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Roman Kuczyński (przewodniczący)

SSN Beata Gudowska

SSN Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa P.-E. Linii Żeglugowe S.A.

przeciwko W. W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 czerwca 2012 r.,

skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych w G.

z dnia 13 maja 2011 r.,

I. oddala skargę kasacyjną,

**II. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej 900
(dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w oparciu o podstawę z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., a którym zasądzone pozwanemu odszkodowanie za rozwiązanie umowy o pracę z naruszeniem prawa oraz odprawę (wyrok Sądu Rejonowego w G. z 28 października 2008 r., IV P ... i wyrok Sądu Okręgowego w G. z 5 lutego 2010 r., XV Pa ...). Podał, że wpłacając pozwanemu zasądzoną należność pomniejszył ją o podatek, który odprowadził do urzędu skarbowego. Pozwany natomiast uważał, że nie było podstaw do zmniejszenia o podatek i dlatego wszczął egzekucję komorniczą niewypłaconej mu różnicy w kwocie 30.005,01 zł, przyjmując iż powód niezasadnie uznał ją jako podatek. Przede wszystkim dlatego, że po zasądzeniu świadczeń nie był już z podwodem w relacji podatnik – płatnik i dlatego powód powinien wypłacić pełne kwoty, czyli bez pomniejszania świadczeń o podatek.

Powództwo przeciwegzekucyjne zostało uwzględnione przez Sąd Rejonowy w G., który wyrokiem z 22 grudnia 2010 r. pozbawił wykonalności wyrok tego Sądu z 28 października 2008 r. (IV P ...) zasądzający na rzecz W. W. od spółki (powódki) odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę w kwocie 133.544,34 zł, odpowiadające wysokości wynagrodzenia powoda za okres pozostawania bez pracy od 7 lipca 2007 r. do 1 lipca 2008 r., tj. od dnia rozwiązania stosunku pracy do dnia nabycia przez powoda (obecnie pozwanego) prawa do wcześniejszej emerytury, oraz odprawę z tytułu odwołania powoda z funkcji prezesa zarządu spółki przed upływem kadencji w wysokości 33.856,32 zł z odsetkami.

Ustalono, że pozwany był zatrudniany przez spółkę na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony na stanowisku prezesa zarządu do 6 lipca 2007 r. Po odwołaniu z tej funkcji rozwiązano z nim umowę o pracę na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. Sąd Rejonowy w G. wyrokiem z 28 października 2008 r. (sygn. IV ...) uwzględnił jego powództwo o odszkodowanie za rozwiązanie umowy o pracę oraz o odprawę za odwołanie ze stanowisku przed upływem kadencji, zasądzając te świadczenia w kwotach odpowiednio 133.544,34 zł i 33.856,32 zł. Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z 5 lutego 2010 r. oddalił apelację spółki a apelację powoda (obecnie

pozwanego) w części odrzucił i w pozostałym zakresie oddalił. W wykonaniu tego zobowiązania powódka przelała na konto pozwanego zasądzone należności, pomniejszając je na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych o podatek, który przekazała do urzędu skarbowego. Pozwanemu został przekazany PIT-11 za okres od 26 do 28 lutego 2010 r. Pozwany nie zgadzał się z umniejszeniem zasądzonych kwot o podatek i wszczął egzekucję komorniczą, w której komornik wyegzekwowaną kwotę przekazał na rachunek depozytowy Sądu wobec zarzutu spółki, że kwota stanowiła zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych przekazaną do urzędu skarbowego. Spółka wnioskiem z 26 sierpnia 2010 r. na podstawie art. 75 § 2 ust. 2c ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa zwróciła się do Naczelnika Urzędu Skarbowego w G. o zwrot nadpłaty podatku dochodowego od osób fizycznych w wysokości 30.006 zł, odprowadzonej jako podatek od świadczeń pozwanego. Naczelnik tego Urzędu decyzją z 29 listopada 2010 r. odmówił stwierdzenia nadpłaty podatku w kwocie 30.006 zł. W uzasadnieniu decyzji wskazał, że otrzymane przez pozwanego odszkodowanie należy rozpatrywać w kontekście wyłączenia określonego w art. 21 ust. 1 pkt 3b lit. b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Nie korzystają ze zwolnienia od opodatkowania odszkodowania dotyczące korzyści, które pracownik mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządono. Z wyroku Sądu Okręgowego z 5 lutego 2010 r. (XV Pa ...) wynika, że odszkodowanie określono w kwocie odpowiadającej wysokości wynagrodzenia za okres pozostawania bez pracy W. W. Naczelnik uznał zatem, że gdyby nie nastąpiło nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę, to pozwany otrzymałby korzyści w postaci wynagrodzenia za pracę. Ponadto wskazano, że spółka prawidłowo pobrała podatek od wypłaconej odprawy. Nieprawidłowe było jedynie pobranie zaliczki na podatek (opodatkowanie) od odsetek od odprawy. Ponieważ obciążenie nienależnym podatkiem w kwocie 1.905 zł uszczupliło majątek podatnika, zatem uprawnionym do wystąpienia z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty jest podatnik. W ocenie Sądu Rejonowego powództwo przeciwegzekucyjne należało uwzględnić na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., gdyż powód wykonał zobowiązanie wynikające z tytułu wykonawczego. W sferze podatkowej powód był zobowiązany do pobrania podatku i wpłacenia go organowi

podatkowemu, natomiast podatnik może złożyć wniosek o stwierdzenie nadpłaty. Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia o powództwie przeciwegzekucyjnym było odmówienie spółce przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w decyzji z 29 listopada 2010 r. stwierdzenia nadpłaty podatku wobec nieprawidłowego opodatkowania odsetek od odprawy, gdyż kwestia ta powinna zostać wyjaśniona w toku postępowania z ewentualnego wniosku pozwanego, jako podatnika – o stwierdzenie nadpłaty – w toku postępowania administracyjnego.

Sąd Okręgowy w uzasadnieniu oddalenia apelacji pozwanego wskazał w pierwszej kolejności, że całość zarzutów apelacji opierała się na niezrozumieniu istoty i celu postępowania uregulowanego w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Przedmiotem sprawy było jedynie to, czy po powstaniu tytułu wykonawczego zaszły zdarzenia powodujące wygaśnięcie zobowiązania. Nie był zasadny zarzut braku kognicji sądu pracy do rozpoznania sprawy, albowiem sprawą z zakresu prawa pracy (art. 476 § 1 pkt 1 k.p.c.) jest sprawa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, jeżeli tytułem tym jest wyrok wydany przez sąd pracy. Nie doszło do naruszenia art. 2 § 3 k.p.c., jako że sąd pracy był właściwy do rozpoznania sprawy cywilnej z zakresu prawa pracy. Bezpodstawny był również zarzut, że pozew powinien być odrzucony na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Między tymi samymi stronami nie toczyło się postępowanie o to samo roszczenie.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił:

- 1) nieważność postępowania wobec braku „kognicji Sądu Pracy do rozstrzygania spraw spoza zakresu prawa pracy” oraz w związku z toczącym się o to samo roszczenie między tymi samymi stronami postępowaniem egzekucyjnym oraz administracyjnym;
- 2) „rażące naruszenie praworządności, w związku z art. 2 Konstytucji RP oraz zasad sprawiedliwości społecznej, w związku z art. 64 Konstytucji RP przez pozbawienie powoda (zapewne pozwanego) ochrony innych nabytych przez niego praw majątkowych. Wyrazem naruszenia konstytucyjnych zasad państwa prawa w wyroku Sądu Okręgowego było rażące naruszenie prawa materialnego, w tym:

- a) art. 11 i art. 22 § 1 k.p. przez przyjęcie, że pozwanego łączył z powodem w lutym 2010 r. stosunek pracy,
 - b) art. 25 § 1 k.p. przez przyjęcie, że jednostronnie zerwana umowa o pracę z powodem 6 lipca 2007 r. mogła być jednostronnie zawiązana na okres wypłaty odszkodowania – jako wynagrodzenie za dni 26-28 lutego 2010 r.,
 - c) art. 45 § 1, § 2 i § 3 przez przyjęcie, że zasądzone pozwanemu odszkodowanie za bezprawne zwolnienie z pracy w sytuacji, gdy sąd nie przywrócił pozwanego do pracy nie było odszkodowaniem lecz zaległym wynagrodzeniem za pracę,
 - d) wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 27 listopada 2007 r. (SK 18/05) przez przyjęcie, że zasądzone pozwanemu odszkodowanie z tytułu bezprawnego zwolnienia z pracy bez przywrócenia pozwanego do pracy nie stanowi dla pracodawcy kary majątkowej za dokonane bezprawie, lecz koszt z nieistniejącego stosunku pracy, w miesiącu, w którym powodowa spółka dokonała częściowej wypłaty odszkodowania;
- 3) rażące naruszenie prawa procesowego:
- a) art. 2 § 3 k.p.c. przez rozpoznanie w postępowaniu sądowym sprawy właściwej dla rozpatrzenia przez organ podatkowy,
 - b) art. 476 § 1 pkt 1 k.p.c. przez uznanie, że sprawa o pozbawienie tytułów wykonawczych dotyczy zakresu prawa pracy, a nie jest sprawą cywilną, niepodlegającą rozpoznaniu przez sąd pracy,
 - c) sprzeczność ustaleń faktycznych z materiałem dowodowym,
 - d) nierozpoznanie istoty sprawy.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano na istotne zagadnienia prawne: 1) czy sąd pracy jest właściwy do rozpatrywania spraw o pozbawienie wykonalności tytułów wykonawczych w oparciu o art. 476 § 1 k.p.c., jeśli stronami postępowania są były pracodawca i były pracownik, któremu sąd

wprawdzie przyznał odszkodowanie z tytułu bezprawnego zwolnienia z pracy w okresie ochronnym, jednak nie przywrócił go do pracy; 2) czy sąd pracy może rozpatrywać sprawy dotyczące relacji dłużnik wierzyciel w oparciu o decyzje organów podatkowych i ich interpretację prawa podatkowego, bez rozpoznania czy obie strony łączy stosunek prawny oparty na art. 11 i art. 22 § 1 k.p. – czy też jest to nieistotne z punktu widzenia art. 840 § 1 k.p.c.; 3) czy sąd pracy może na gruncie art. 476 § 1 k.p.c. rozpatrywać sprawy dotyczące należności podatkowych, które zrealizował dłużnik, pobierając od zasądzanego wierzycielowi odszkodowania podatek – tak, jak od wynagrodzenia za pracę w sytuacji – gdy wierzyciel nie został przywrócony do pracy i gdy akt „zatrudnienia” na czas wypłaty odszkodowania zakwestionował w odrębnym postępowaniu administracyjnym. Czy też jest to nieistotne z punktu widzenia pozbawienia wykonalności tytułów wykonawczych, w związku z wystawieniem wierzycielowi informacji PIT-11 przez dłużnika (nie będącego pracodawcą wierzyciela) i pobraniem od tak wskazanego „wynagrodzenia” zaliczki na podatek dochodowy; 4) polegające na uznaniu przez sąd pracy, że zasądzone bezprawnie zwolnionemu pracownikowi w okresie ochronnym odszkodowanie, bez przywrócenia do pracy, jest „korzyścią”, którą podatnik mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono – na podstawie przywołanego przez sądy art. 21 ust. 1 pkt 3b lit. b ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych. Czy ten zapis ustawy podatkowej jest konstytucyjny w świetle wykładni wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 27 listopada 2007 r. (SK 18/05), czy też stanowić może podstawę do orzekania w podobnych sprawach?; 5) czy zapis art. 21 ust. 1 pkt 3b lit. b ustawy z 26 lipca 1991 r., dotyczący „korzyści, które podatnik mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono i jako takie nie są wolne od podatku dochodowego od osób fizycznych” stanowi prawną podstawę do jednostronnego „zatrudnienia” byłego pracownika przez byłego pracodawcę, wystawienia mu PIT-11 ze stosunku pracy i włączenia na listę płac w dniu wypłaty odszkodowania?

W odpowiedzi na skargę powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów, jako że spełnił świadczenie wynikające z tytułów wykonawczych i jego zobowiązanie wygasło.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty skargi kasacyjnej nie uzasadniają jej wniosków.

Skarga kasacyjna została przyjęta do rozpoznania i kontestuje zaskarżony wyrok różnorodną argumentacją, przy czym nie zawsze fachowo. Sprawa należy do tych, w których pracodawca umniejsza wypłacane pracownikowi świadczenie o zaliczkę na podatek, którą odprowadza jako płatnik do urzędu skarbowego, natomiast wierzyciel (pracownik) nie zgadza się z tym, uważając, że powinien otrzymać całą kwotę (brutto), czyli bez potrącenia podatku lub z mniejszym potrąceniem. Kwestie problemowe na tym tle były już rozpatrywane w orzecznictwie (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 29 września 2005 r., II PK 23/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 237; z 25 maja 2005 r., I PK 241/04, OSNP 2006 nr 1-2, poz. 14 oraz uchwały Sądu Najwyższego z 7 sierpnia 2001 r., III ZP 13/01, OSNAPiUS 2002 nr 2, poz. 35; z 20 września 1990 r., III PZP 14/90, OSNCP 1991 nr 2-3, poz. 29; z 23 października 1964 r., III PO 19/63 OSNCP, 1965 nr 6, poz. 88). W tej sprawie uprawniona jest wstępna uwaga, że płatnik (pracodawca) nie może nie wykonać obowiązku podatkowego. Zgodnie z art. 8 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa płatnikiem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana na podstawie przepisów prawa podatkowego do obliczenia i pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu. Działanie zgodne z obowiązkiem podatkowym zwalnia płatnika, czyli także pracodawcę, z długu wobec wierzyciela, w tej części która stanowiła podatek (zaliczkę na podatek). Wierzytelność pracownika z tytułu wynagrodzenia za pracę wygasa w zakresie, w jakim pracodawca odprowadził zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych. Na tym tle nie są wykluczone spory, które jeżeli dotyczą samego podatku, to nie stanowią sprawy cywilnej i wykraczają poza kognicję sądu powszechnego. Może wystąpić wówczas konieczność zawieszenia sprawy z powództwa pracownika o większe świadczenie niż wypłacone, czyli gdy twierdzi, że zaliczka na podatek powinna być mniejsza lub w ogóle nie powinna zostać pobrana, jak również sprawy z powództwa przeciwegzekucyjnego pracodawcy przeciwko pracownikowi, gdy występuje spór co do wykonania tytułu wykonawczego. Zgodnie z art. 75 § 1

Ordynacji podatkowej, jeżeli podatnik kwestionuje zasadność pobrania przez płatnika podatku albo wysokość pobranego podatku, może złożyć wniosek o stwierdzenie nadpłaty podatku.

Z zarzutów skargi zdaje się wynikać, że skarżący generalnie kontestuje przekazanie jakiegokolwiek kwoty do urzędu skarbowego a czyni to z argumentacją, że kwoty objęte tytułem wykonawczym nie podległy podatkowi, gdyż nie wynikają ze stosunku pracy lecz stanowią swoiste odszkodowanie (sankcję dla pracodawcy) poza stosunkiem pracy. Powód (pracodawca) w tej sprawie miałby się więc zasadniczo pomylić umniejszając o podatek świadczenie objęte tytułem wykonawczym.

Całkowicie nieuprawniona jest argumentacja skarżącego, że świadczenia objęte tytułem wykonawczy nie wynikają ze stosunku pracy. Wszak Sąd Najwyższy już dwukrotnie przyjmował, że świadczenia te wynikają ze stosunku pracy, w pierw w aspekcie odmowy przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej pracodawcy (postanowienie z 15 grudnia 2010 r., II PK 190/10) i potem jako podstawę zagadnienia prawnego przedstawionego do rozpoznania (postanowienie 12 sierpnia 2009 r., II PZP 8/09). Po rozwiązaniu w 2007 r. stosunku pracy z pozwanym (wówczas powodem) Sądy, rozpatrując jego spór z pracodawcą (obecnym powodem), zasądziły odszkodowanie na podstawie przepisów Kodeksu pracy w wysokości równej wynagrodzeniu za czas pozostawania bez pracy w razie przywrócenia do pracy (kierując się wyrokami Sądu Najwyższego z 17 sierpnia 2006 r., III PK 53/06, OSNP 2007 nr 17 – 18, poz. 245 i z 6 maja 2009 r., II PK 285/08, LEX nr 521923), a ponadto umówioną odprawę w związku z wcześniejszym ustaniem zatrudnienia. Zasadnie więc świadczenia te zostały uznane za przychód ze stosunku pracy w rozumieniu art. 12 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Oczywiście, że powód nie został przywrócony do pracy, co wcale nie znaczący, że źródłem przychodu nie był uprzedni stosunek pracy. Tracą więc na znaczeniu jako bezprzedmiotowe zarzuty naruszenia art. 11, art. 22 § 1 k.p., art. 25 § 1 k.p., art. 45 § 1, § 2 i § 3 k.p., gdyż pozwany nie został przywrócony do pracy i zaskarżonego wyroku nie oparto na stwierdzeniu, że w lutym 2010 r. łączył pozwanego z powodem stosunek pracy. Wystawienie PIT nie

ma w tym zakresie innego znaczenia i wskazuje tylko przychód (dochód) podlegający podatkowi.

Powództwo przeciwegzekucyjne jest następcze do sprawy zakończonej tytułem egzekucyjnym, stąd nie zmienia przedmiotu poprzedniej sprawy. Skoro wypłacone świadczenia należało ujmować jako przychód ze stosunku pracy, to nieuprawnione jest twierdzenie, że świadczenia stanowiły jednocześnie swoistą „sankcję dla pracodawcy” poza stosunkiem pracy, do czego nie uprawnia wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 listopada 2007 r., SK 18/05, który dotyczy odszkodowania w ramach stosunku pracy; przy czym Sąd Najwyższy w składzie powiększonym przyjął inną wykładnię prawa co do granic odszkodowania (uchwała z 18 czerwca 2009 r., I PZP 2/09).

W skardze kasacyjnej brak jest zarzutów, które (frontalnie) odnosiłyby się do kwestii umniejszenia o podatek wypłacanych świadczeń, co nie jest bez znaczenia, gdyż skarga podlega rozpoznania jedynie w graniach zarzutów jej podstaw (art. 398¹³ § 1 k.p.c.), tym bardziej, że skarga dotyczy sporu o wykonanie tytułu wykonawczego i w ogóle nie zarzuca naruszenia art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., który stanowił zasadniczą podstawę rozstrzygnięcia. Ponadto skarga kasacyjna wniesiona w terminie 11 lipca 2011 r., nie mogła być już później uzupełniona w piśmie z 9 grudnia 2011 r. o dalsze zarzuty, gdyż termin do wniesienia skargi wynosi dwa miesiące od doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem stronie skarżącej (art. 398⁵ § 1 k.p.c.), stąd dalsze zarzuty zawarte w piśmie z 9 grudnia 2011 r. są spóźnione. Czym innym było uzupełnienie skargi kasacyjnej w piśmie z 9 grudnia 2011 r. o wymagany wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, jednak ten dotyczy tylko podstaw przedsądu z art. 398⁹ § 1 k.p.c. a nie podstaw kasacyjnych z art. 398³ § 1 k.p.c.

Rozpoznanie skargi kasacyjnej nie polega na odniesieniu się do wszystkich poglądów skarżącego, lecz na ocenie zarzutów prawnych skargi, które powinny być jurydycznie uzasadnione. Tu zaś brak jest zarzutu, iż nie spełnił się warunek powództwa przeciwegzekucyjnego, czyli iż wynikające z wyroku zobowiązanie do zapłaty odszkodowania i odprawy pieniężnej niewygasło. Wszak z objętego skargą wyroku wynika, że skarżący nie może prowadzić egzekucji, gdyż powód wykonał zobowiązanie. Istota sprawy sprowadzała się zatem do pytania czy przekazanie

określonej kwoty do urzędu skarbowego jako podatku od osób fizycznych stanowiło wykonanie zobowiązania wobec pozwanego. Nie ma podstaw, iżby nie przyjąć, że odpowiedź nie ma być pozytywna. W ocenie tej nie chodzi o kwestię czy i jaki podatek powinien zapłacić pozwany, gdyż to należy do organu podatkowego, lecz czy powód miał obowiązek przekazania części świadczenia jako zaliczki na podatek i czy kwota którą przekazał była prawidłowa.

Reguła, że o podatku rozstrzyga organ podatkowy, nie zmienia tego, że to wpieryw powód jak płatnik musiał zdecydować, czy przychód podlega podatkowi. Ustalono w sprawie, że powód wobec przeciwnego stanowiska pozwanego i wszczęcia przezeń egzekucji komorniczej kwoty, którą powód uważał za podatek, wystąpił do organu podatkowego o stwierdzenie nadpłaty, co zakończyło się decyzją niestwierdzającą takiej nadpłaty. Wprawdzie pozwany nie był stroną w tym postępowaniu, to organ podatkowy wskazał w decyzji, że może on samodzielnie wystąpić o nadpłatę. Dla sprawy równie istotne jest to, że organ podatkowy stwierdził, iż powód postąpił prawidłowo pobierając podatek od świadczeń wypłaconych pozwanemu. W ocenie organu podatkowego świadczenia otrzymane od byłego pracodawcy, tj. odszkodowanie za nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia oraz odprawa wiążą się z faktem zatrudnienia pracownika zatem należało je zakwalifikować do przychodów ze źródła określonego w art. 10 ust. 1 pkt 1 i art. 12 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, tj. ze stosunku pracy. Ponadto z dostępnej powszechnie bazy informatycznej wynika, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku wyrokiem 19 października 2011 r. (sygn. I SA/Gd 909/11) oddalił skargę pozwanego na decyzję odmawiającą wznowienia postępowania w sprawie prowadzonej z wniosku spółki dotyczącej stwierdzenia nadpłaty podatku. Sąd Administracyjny w uzasadnieniu tego wyroku wskazał m.in., że podatnik, który kwestionuje zasadność pobrania przez płatnika podatku albo wysokość pobranego podatku, może złożyć wniosek o stwierdzenie nadpłaty podatku. Prawo to trwa, w myśl art. 79 § 2 Ordynacji podatkowej, do upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego. Spółka poinformowała pozwanego o uprawnieniu do złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty. W sprawie objętej skargą kasacyjną nie ma dowodu, że skarżący z takim wnioskiem wystąpił, co nie oznacza konieczności

zwieszenia postępowania w tej sprawie, jako że skarga przysługuje od prawomocnego wyroku i brak jest w niej zarzutu o naruszeniu przepisów (reżimu) prawa podatkowego przez powoda (pracodawcę), natomiast skarga odwołuje się tylko do argumentacji, iż świadczenia objęte tytułem wykonawczym w ogóle nie podlegały podatkowi od osób fizycznych.

Powyższe kwestie materialne były na tyle istotne, że wyprzedziły w rozważaniach ocenę zarzutów procesowych skargi.

Brak jest podstaw do stwierdzenia nieważności postępowania. Otóż nieważność postępowania zachodzi tylko w przypadkach ściśle określonych w art. 379 k.p.c. i żadnego z nich skarga nie wskazuje. Nieważność postępowania nie wynika z rozpoznania sprawy przez sąd pracy. Błędne jest przekonanie skarżącego, że powództwo przeciwegzekucyjne może rozpoznać tylko sąd cywilny. Otóż do powództwa przeciwegzekucyjnego stosuje się zasadniczo przepisy o postępowaniu rozpoznawczym. Jeżeli więc szczególna regulacja z art. 843 k.p.c. dotyczy właściwości rzeczowej i miejscowej sądu, to nie wynika z tego ograniczenie, że sprawę z powództwa przeciwegzekucyjnego ma rozpoznać tylko sąd cywilny. Nie ma przeszkód procesowych i nie przemawia za tym utrwalona praktyka, iżby sprawy z powództwa przeciwegzekucyjnego, w których źródłem obowiązku ujętego w tytule wykonawczym jest stosunek pracy nie rozpoznawały sądu pracy. Uprawnione jest w takim przypadku stwierdzenie, że jest to sprawa co najmniej związana ze stosunkiem pracy (art. 476 § 1 pkt 1 k.p.c.), tak ze względu na pierwotne źródło świadczenia określonego w tytule wykonawczym, jak i ze względu na zdarzenia zaszłe po powstaniu tytułu, powodujące jego wykonanie, a wynikające z dalszej realizacji obowiązków związanych ze stosunkiem pracy. Nie inaczej wszak było w tej sprawie, skoro obowiązek podatkowy pracodawcy wynikał z uprzedniego zatrudnienia powoda.

Nie ma podstaw do stwierdzenia nieważności postępowania ze względu na naruszenie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 379 pkt 3 k.p.c., gdyż nie było dwóch spraw o to samo pomiędzy stronami. Postępowania z wniosku o egzekucję komorniczą, którą wszczął pozwany i ze skargi powoda na zajęcie przez komornika spornej kwoty 30.005,01 zł, nie były w kolizji procesowej ze sprawą o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w rozumieniu przepisu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.

Tak jak zauważano w tej sprawie Sąd nie rozpoznawał sprawy „właściwej do rozpatrzenia przez organ podatkowy”, przy czym łączenie tego zarzutu z naruszeniem art. 2 § 3 k.p.c. nie jest uprawnione, gdyż dotyczy on sytuacji odwrotnej, to jest rozpoznania sprawy cywilnej (a więc nie podatkowej) nie przez sąd powszechny, lecz przez inny właściwy organ, któremu z mocy przepisu szczególnego sprawa została przekazana.

Natomiast zarzucając naruszenie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. skarżący uważa, że pozew powinien być odrzucony, gdyż nie spełniały się podstawowe warunki do rozpoznania sprawy przez sąd pracy, takie jak określone w sprawie, w której Sąd Najwyższy wydał 3 lipca 2007 r. uchwałę (I PZP 7/07) odnoszącą się do kognicji sądu pracy, czyli bezpośrednio wynikanie sporu ze stosunku pracy oraz występowanie w charakterze stron postępowania pracownika oraz jego pracodawcy. Rzecz jednak w tym, że uchwała ta dotyczyła innej sytuacji faktycznej i prawnej. Wyjaśniono wyżej, że nietrafny jest zarzut skarżącego, iż nie był pracownikiem powoda i sprawa nie wynika ze stosunku pracy, lecz ze sporu dotyczącego egzekucji zasądzonego już odszkodowania – bez żadnego związku ze stosunkiem pracy. Jednak nawet przy takim założeniu skarżącego nie byłoby podstaw do odrzucenia powództwa przeciwegzekucyjnego.

Nie jest zasadny zarzut naruszenia art. 2 i art. 64 ust. 1 Konstytucji z przedstawioną argumentacją uzasadnienia, gdyż przedmiot sprawy nie obejmował kwestii zawieszenia emerytury skarżącego wobec wypłacenia mu świadczenia z tytułu wykonawczego. Nie został naruszony art. 2 Konstytucji i zasada pewności prawa, gdyż tak jak wskazano nie było kolizji procesowej w rozumieniu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. tej sprawy i sprawy ze skargi powoda na egzekucję komorniczą kwoty odpowiadającej zaliczce na podatek.

W konkluzji należy więc stwierdzić, że zobowiązanie pracodawcy wygasa także wtedy, gdy wypłacając byłemu pracownikowi świadczenie odprowadził podatek. Jeżeli mimo to pracownik egzekwuje od pracodawcy kwotę „podatku”, to w postępowaniu z powództwa przeciwegzekucyjnego pracodawcy nie zachodzi konieczność zawieszenia postępowania, gdy organ podatkowy w decyzji nie stwierdził nieprawidłowości w działaniu pracodawcy a pracownik nie wystąpił z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty podatku.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁴ k.p.c.). O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. oraz – odpowiednio do wartości przedmiotu zaskarżenia – z uwzględnieniem § 6 pkt 5, § 11 ust. 1 pkt 2 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.